

ZÁKLADY REGIONÁLNÍ GEOGRAFIE

Cvičení 1

Pavλίna Lesová, Brno 2014

Za region můžeme považovat oblast vyčleněnou na základě stejných znaků, hodnot, kritérií či jevů, které se v dané oblasti, tedy regionu vyskytují. Region není pevně dané území, každý má své typické vlastnosti a záleží pouze na tom, podle jakých charakteristik je vymezen, ať už podle jazyku, náboženství, politiky, národnostního složení, kulturních tradic či různých fyzicko-geografických prvků v krajině.

Za region považuji území, které vzniklo z nějakého většího celku, aby se zvedla konkurenceschopnost sídel s menším počtem obyvatel nebo menším množstvím zdrojů. Podle toho by měli být regiony zhruba stejně veliké do počtu obyvatel, nikoli však do velikosti území. Samozřejmě region může vzniknout i z většího regionu, takže jsou různé řády regionů (např. Čechy – Morava je víc než Středočeský kraj – Jihomoravský kraj).

CO JE REGION?

Region – území vymezené podle určitých daných kritérií, která jej odlišují od jiných regionů (podle kultury, etnik, atd.) nebo výrazně ohraničené přírodními podmínkami.

Region je složitý dynamický prostorový systém, který vznikl na zemském povrchu na základě interakce přírodních a socioekonomických jevů

Regionem je nějaká objektivně existující územní část geografické sféry, ovlivňující územní diferenciaci a integraci jiných objektů bezprostředně i svou vlastní prostorovou diferenciací, přičemž je subjektivně vymezena souborem konečného počtu objektivně existujících částí, vlastností či vazeb myšlenkově vybraných dle určitého hlediska z konkrétního geografického územního objektu jako jeho jen vyabstrahovaný zástupný geografický územní objekt.

region = geograficky pospolitá oblast vyznávající stejné hodnoty, např. zvyky, výrobu, nářečí, atd. či prokazující se stejnými hodnotami, např. přírodními, navenek
Pod pojmem „region“ rozumíme oblast typickou jistou vlastností, nebo rázovitostí, která je pro ni typická a výjimečná. Ostatní oblasti ji tedy postrádají, nebo jí oplývají pouze v malé míře.

Region je určité území, které je vymezené na základě daného kritéria. Toto kritérium může být fyzicko-geografického, socioekonomického i jiného rázu.

Regiony jsou individuální a nezaměnitelné části krajinné sféry různé hierarchické úrovně – tzv. územní komplexy vznikající regionální diferenciací krajinné sféry

- ÚKOLY:

1. vytvořte pracovní týmy
  - tým bude mít 4 členy
  - ve svém týmu si zvolte role: zapisovatel, poradci, mluvčí
2. ve svém týmu prodiskutujte definice regionů z předchozího slajdu a vypracujte odpovědi na tyto otázky a úkoly:
  1. jaké společné znaky mají uvedené definice?
  2. na základě jakých kritérií je možné vymezovat regiony?
  3. která definice je podle vás nejkomplexnější?
  4. která definice je naopak velmi „úzce“ pojata?
  5. vytvořte svoji vlastní definici regionu
  6. myslíte si, že lze stanovit jednotnou, všeobecně přijatelnou definici regionu?
3. mluvčí týmu představí svůj tým a prezentuje odpovědi na dané otázky a úkoly před ostatními
4. členové ostatních týmu mezitím hodnotí výstup mluvčích jiných týmů
  - jak splnil tým zadání? (škála 1-5, jako ve škole)

- ODPOVĚDI

- souhrn:

- skupina „Lucia“:, skupina „Dominik“, skupina „Honza“, skupina „Martin“
  1. oblast, území, kritérium, pospolitost, společný vývoj, vazby, ohraničené
  2. fyzicko-geografické/socio-ekonomické
  3. všechny skupiny – prostřední spodní bublina (definice podle RNDr. Jozefa Mečiara)
  4. rohové bubliny a levá kulatá (definice studentů ze cvik z minulého roku)
  5. ...
  6. 1x ano (i když každý vnímá prostor jinak), 3x ne (subjektivní, každý má svoji definici)

• jaké znáte regiony?

• př. region s vysokou nezaměstnaností, ...

Trutnovsko

Jičínsko

Vlašsko

Rokycencko

• na základě jakých kritérií můžeme vymezovat regiony?

• př. podíl počtu nezaměstnaných, ...

historický

mnichovsko
oblast

Nový
Město

Nový
Město
oblast

Cvičení 1 - zadání

- a) Na úvodní přednášce jsme mluvili o některých základních pohledech na to, co je region a regionální geografie. Pokuste se proto o vlastní definici těchto pojmů (**region**, **regionální geografie**). Snažte se uplatnit vlastní názor, svůj subjektivní pohled.
- b) Pokuste se navázat na vlastní definici regionální geografie a uveďte, jaké možnosti jejího praktického využití vás napadnou (můžete uvést konkrétní příklady).
- c) Uveďte místo, odkud pocházíte (kde jste dlouhodobě žili a vyrůstali) – je součástí nějakého regionu (nebo i více různých regionů)? Jakého (jakých)?
- d) Uveďte konkrétní příklad území (jiný než v bodě c), které považujete za region. Uveďte také důvody, proč dané území považujete za region.
- e) V literatuře (beletrii) se pokuste najít příklad naivního (neodborného) vymezení regionu. Uveďte, jak autor postupuje při definování hranic regionu, jakým způsobem vymezuje region vůči jeho okolí, co pokládá za hlavní charakteristiky regionu, atd.

Cvičení 1

- odevzdat do odevzdáárny do 26.2.2014 (včetně), každý sám za sebe (až od cv. 3 budou cvika po skupinách)
- rozsah: ke každému úkolu jeden delší odstavec, celkem cca 2 A4
- nezapomeňte na citace!
  - <http://generator.citace.com/>
  - http://is.muni.cz/elportal/estud/ff/js07/informace/materialy/pages/citace_opora.pdf
  - http://is.muni.cz/do/rect/el/estud/lf/js10/metodika/web/ebook_citace.html
- prezentace na příští týden (27.2.2014):
  - komentář ke každému bodu ze cvičení
  - prezentující: Tomáš Čejka, Tomáš Janeček, náhradníci: Daniel Lindovský, Petr Šulc

Otázky?

Děkuji za pozornost